

عنوان مقاله:

تعالیم اخلاقی در شاهنامه ی فردوسی

محل انتشار:

همایش شاهنامه و تعلیم و تربیت (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 30

نویسندگان:

ناصر کاظم خانلو - استادیار دانشگاه پیام نور همدان

حلیمه اله وردی - دانشجوی دکتری ادبیات فارسی دانشگاه آزاد زنجان

خلاصه مقاله:

اخلاق در لغت به معنی خلق و خو و چگونگی استفاده از تواناییهای درونی نظیر گفتار، شنیدار و حتی چگونگی استفاده از توانایی های فیزیکی است. این واژه نسبتاً کوچک از گذشته های بسیار دور مورد توجه بوده است و در قرآن کریم نیز بسیار از آن یاد شده و مردم به نیکوکاری و خوش رفتاری با یکدیگر سفارش شده اند. وجود اندیشه های اخلاقی در شعر فارسی که از فرهنگ و تربیت دینی بهره میگیرد به ادبیات و شعر فارسی غنای خاصی بخشیده است. با اینکه موضوع اصلی شاهنامه، حماسه و داستان دلیری ایرانیان در برابر دشمنان است کمتر توقع می رود در این اثر عظیم نکات حکمت آمیز و تعالیم اخلاقی مندرج باشد اما شاهنامه علاوه بر داربودن تمامی خصوصیات ادب حماسی، مملو از جنبه های دیگر ادبی است و فردوسی توانسته است در لابه لای داستانهایش از زبان خود و قهرمانان به بیان تعالیم اخلاقی بپردازد. حکیم ابوالقاسم فردوسی در شاهنامه خود همپای احیای اساطیر و رسم و آیین و آداب و سنت و قصه و روایات و امثال و حکم و بازگویی صفحه های درخشان تاریخ ایران باستان والاترین اندیشه های اخلاقی مردم را پیوسته با افکار و احساسات بشردوستیاش به رشته نظم کشیده است. از اشعار شاهنامه سودمندترین درس اخلاقی را میتوان آموخت و رموز زندگی، سیاست، کشورداری، خداشناسی، فن معاشرت و مردممداری را یاد گرفت. علاوه بر این پنجهایی که شاهان و پهلوانان به فرزندان و مردم خویش میدهند و عبرتی که فردوسی در انتهای داستانها از زندگی گرفته است و همه و همه راههای بسیار مفیدی برای تزکیه نفس و بهبود اخلاق می باشد این مقاله که به روش اسنادی کتابخانه ای صورت گرفته برآن است تا برخی مضامین تعلیمی اخلاقی شاهنامه را که فردوسی برآن تاکید دارد را بررسی کند

کلمات کلیدی:

شاهنامه، اخلاق، تعالیم اخلاقی، فردوسی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/891009>

